

PROJEKT DIGITALIZACYJNY KROK PO KROKU

potrzeby odbiorców

strategia organizacji

kolekcja

POMYSŁ
NA PROJEKT
DIGITALIZACYJNY

inne instytucje kultury
akademy, badacze, edukatorzy
twórcy
dostawcy i wytwórcy technologii

**OTOCZENIE
I WSPÓŁPRACA**

**PLANOWANIE
PROJEKTU
DIGITALIZACYJNEGO**

własność intelektualna
planowane efekty
harmonogram

grupa/y docelowa/y - odbiorcy
zespół projektowy
zarządzanie ryzykiem

selekcja zasobu
weryfikacja statusu prawnego
infrastruktura
standardy

DIGITALIZACJA

archiwizacja bieżąca
archiwizacja długoterminowa
infrastruktura

ARCHIWIZACJA

NARZĘDZIA

własność
utrzymanie infrastruktury
UX i UI
dostępność

UDOSTĘPNIANIE

kwestie kulturowo-etyczne
rodzaj udostępniania

komunikacja
dostęp
ewaluacja (badanie efektów)

LISTA PYTAŃ

czyli co warto wiedzieć przed przystąpieniem do praktycznego planowania realizacji projektu w zgodzie z misją i strategią instytucji

POMYSŁ NA PROJEKT DIGITALIZACYJNY

- Czy pomysł jest adekwatny do typu posiadanej kolekcji?
- Czy pomysł odpowiada na potrzeby odbiorców?
Czy wiadomo, dla kogo powstaje projekt, kim są/będą odbiorcy, którzy skorzystają z jego efektów?
- Czy pomysł wpisuje się w strategię organizacji/instytucji?

PLANOWANIE PROJEKTU DIGITALIZACYJNEGO

- Czy wiadomo, co ma być wartością projektu (społeczną, ekonomiczną, organizacyjną)? Jaki jest cel jego realizacji, jakie będą z niego korzyści?
- Czy wiadomo, z jakich środków można sfinansować projekt? Czy został zapewniony wkład własny (jeśli planowana jest realizacja projektu w ramach dofinansowania)?
- Czy budżet został przygotowany na podstawie najbardziej wiarygodnych wycen, czy uwzględnia wszystkie rodzaje kosztów?
- Czy projekt został podzielony na etapy i mniejsze zadania i czy te zadania ułożone zostały w harmonogram?
- Czy wybrane zostały osoby o najbardziej adekwatnych kompetencjach, niezbędnych do zrealizowania projektu?
- Czy zidentyfikowano obszary działań, które są narażone na opóźnienia lub inne nieprzewidziane trudności? Czy zgromadzono pomysły na to, jak tym ryzykom przeciwdziałać na różnych etapach projektu?
- Czy na pewno możliwa jest legalna digitalizacja i udostępnianie zbiorów online? Na jakich licencjach mogą zostać udostępnione?

OTOCZENIE I WSPÓŁPRACA

- Czy projekt ma walor edukacyjny lub badawczy, który mógłby być wzmocniony przy nawiązaniu współpracy z ekspertami z obszaru badań i edukacji?
- Czy wiadomo, jakie kompetencje z zewnątrz instytucji/ organizacji będą potrzebne, żeby zrealizować projekt? Warto zrobić rozeznanie rynku i ocenić, czy oferujące je podmioty mogą być zaangażowane w projekt od początku jego trwania (a nawet planowania).
- Czy warto nawiązać współpracę z inną instytucją? Jeśli tak, czy zidentyfikowano inne instytucje o podobnym profilu lub lepszym zapleczu technologicznym (np. te z własną pracownią digitalizacyjną), które byłyby zainteresowane wspólną realizacją projektu?
- Czy realizowany projekt dotyczy pogranicza sztuki i przemysłów kreatywnych? Jeśli tak, kogo można zaprosić do współpracy i w jaki sposób oraz na jakim etapie te osoby mogą zostać zaangażowane?
- Czy zgromadzono właściwych, kluczowych dla realizacji projektu, partnerów?

DIGITALIZACJA

- Czy wybrane zostały obiekty do digitalizacji, które będą włączone w projekt?
- Czy sprawdzono, jaki jest stan fizyczny wybranej części kolekcji, czy potrzebna jest konserwacja obiektów przed digitalizacją?
- Czy zweryfikowano status prawnoautorski wytypowanych do projektu zasobów, w tym: czy, jeśli to konieczne, ustalono właścicieli praw autorskich i majątkowych?
- Czy wybrano właściwe dla kolekcji i adekwatne do celów projektu standardy gromadzenia, opracowania i udostępniania?
- Czy została zaplanowana lub jest już zapewniona infrastruktura do digitalizacji i bezpiecznego przechowywania plików?
- Czy wiadomo, kto będzie prowadził digitalizację zasobów: pracownicy instytucji czy podmioty zewnętrzne/ partnerzy zadania?
- Czy wybrano właściwe dla kolekcji i adekwatne do celów projektu standardy jej gromadzenia, opracowania i udostępniania?
- Czy wiadomo, kto i w jaki sposób będzie prowadził kontrole jakości digitalizacji?

NARZĘDZIA

- Czy przeprowadzono analizę istniejących narzędzi (platform, portali, aplikacji, etc.), które mogłyby posłużyć do udostępniania digitalizowanej kolekcji?
- Czy zidentyfikowane zostały osoby o odpowiednich kompetencjach i doświadczeniu? (Nie należy wymyślać funkcjonalności i estetyki narzędzia samodzielnie.)
- Czy zadbano o wszystkie grupy odbiorców, także o osoby z niepełnosprawnościami? (Warto upewnić się, że osoba odpowiedzialna za zapewnienie dostępności tworzonego rozwiązania jest zaangażowana już na wczesnym etapie procesu projektowego.)
- Czy przygotowano wystarczająco szczegółowy Opis Przedmiotu Zamówienia i specyfikację narzędzia/systemu, aby móc wybrać najlepszą do jego realizacji firmę?
- Czy tworzone rozwiązanie (portal, platforma, aplikacja, etc.) potrzebuje dodatkowej infrastruktury lub usług (jak np. serwer, domena, przestrzeń dyskowa)? Jeśli tak, warto pomyśleć z wyprzedzeniem o ich zapewnieniu.
- Czy tworzone rozwiązanie mogło być przez instytucję rozwijane także po zakończeniu projektu? Warto pamiętać, by zadbać o odpowiednie zapisy w umowie (jak przeniesienie praw czy odpowiednie licencje na wybrane oprogramowanie).
- Czy instytucja może zapewnić środki na utrzymanie i/lub rozwój wybranego narzędzia/systemu w perspektywie np. najbliższych 5 lat? Czy można oszacować te koszty w oparciu na wycenach firm IT?

ARCHIWIZACJA

- Czy wiadomo, jak będą przechowywane powstałe w procesie digitalizacji pliki – zarówno w perspektywie bieżącej, jak i długoterminowo? Warto uwzględnić przy tym łatwość migracji danych, szybkość wdrożenia i przetwarzania zasobów, perspektywę rozwoju użytej technologii oraz kosztów utrzymania.
- Czy zadbano o zabezpieczenia lub (jeśli jest to konieczne) o infrastrukturę techniczną pozwalającą na długoterminowe przechowywanie plików?

UDOSTĘPNIANIE

- Czy wiadomo, jak najlepiej udostępnić zdigitalizowane zasoby, by maksymalnie wykorzystać ich potencjał i odpowiedzieć na potrzeby odbiorców?
- Czy zadbano o jakość dostępu do cyfrowych zasobów? Warto pamiętać o tym, by nie tworzyć dodatkowych barier technicznych i prawnych oraz by zapewnić użytkownikom bogate metadane oraz jasne informacje o statusie prawnym utworów, a potencjalnie także o tym, jak się on przekłada na możliwość wykorzystania danego zasobu.
- Czy udostępnienie zdigitalizowanych zasobów lub wykorzystanie ich z udziałem nowych technologii jest etyczne i nie niesie ze sobą ryzyka urażenia jednostki lub społeczności?
- Czy w planowane działania włączono proces ewaluacji, żeby w pełni zrozumieć wartość projektu, to, jak finalny produkt rezonuje z pierwotnym planem i jak jest odbierany przez wszystkich istotnych interesariuszy? Warto obserwować statystyki wykorzystania zasobów i stworzonych narzędzi.

